

สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยการสอนวิชาอ่านและเขียนภาษาไทย แก่เด็กชาวเขาเป็นส่วนหนึ่งของโครงการทดลองฝึกอบรมครูช่วยสอน เด็กชาวเขา ของแผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ที่จะทดลองวิธีสอนวิชาอ่านและเขียนภาษาไทย แก่เด็กชาวเขา ซึ่งส่วนใหญ่มีพื้นฐานความรู้เรียนจบชั้นประโยคประถมศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ เป็นผู้ช่วยเจ้าหน้าที่พัฒนาและส่งเสริมชาวเขาด้านการศึกษาหรือเป็นผู้ช่วยครูสอนเด็กชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ในหมู่บ้านชาวเขาในท้องที่จังหวัดต่าง ๆ ซึ่งเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครูสอนเด็กชาวเขา โดยใช้แนวการฝึกหัดครูตามหลักสูตรพิเศษของโครงการดังกล่าว โดยเน้นเรื่องแบบเรียน คู่มือครูประกอบแบบเรียน และวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานการวิจัยว่าถ้าชาวเขามีพื้นฐานความรู้เรียนจบชั้นในระดับดังกล่าว ได้รับการฝึกอบรม โดยใช้หลักสูตรพิเศษ แบบเรียนภาษาไทย คู่มือประกอบแบบเรียนของแผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตลอดจนใช้หลักการและวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ตลอดระยะเวลา 3 เดือน จะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการสอนเด็กชาวเขาได้ โดยความรู้และความสามารถดังกล่าวก่อนและหลังการฝึกอบรมมีความแตกต่างกัน

การวิจัยเรื่องนี้ของสงเคราะห์ชาวเขา กรมประชาสงเคราะห์ ได้คัดเลือกชาวเขาจากจังหวัดต่าง ๆ 11 จังหวัด จำนวน 80 คน เป็นภิกษุ 8 รูป สามเณร 13 รูป และฆราวาส 59 คน เข้ารับการฝึกอบรมโดยอยู่ประจำตลอดระยะเวลา 3 เดือน ณ ศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยหลักสูตรพิเศษ หนังสือแบบเรียน คู่มือครูใช้ประกอบแบบเรียน แบบทดสอบวิชาอ่านและเขียนภาษาไทย แบบประเมินผลการฝึกสอน

แบบนิเทศการฝึกสอนแบบปรนัย แบบประเมินหนังสือแบบเรียนวิชาภาษาไทยสำหรับเด็ก
ชาวเขาซึ่งเครื่องมือดังกล่าวนี้เป็นของแผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย เครื่องมือดังกล่าวนี้ได้นำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างตลอดระยะเวลาทำการ
ทดลอง 3 เดือน ได้ทำการสอนและเก็บข้อมูลต่าง ๆ ตลอดจนประเมินผลการวิจัยเป็น
ระยะ ๆ นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าสถิติ สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. สัมฤทธิ์ผลของการฝึกอบรม

1.1 สัมฤทธิ์ผลทางค่านิยมการ ผู้รับการฝึกอบรมมีความก้าวหน้าและม
ีความสามารถเพิ่มขึ้นเป็นที่น่าพอใจ ผลต่างของมัชฌิมเลขคณิตของคะแนนก่อนและหลังการ
ฝึกอบรม เท่ากับ 5.67

1.2 สัมฤทธิ์ผลทางค่านิยมครู เบื้องต้น ผู้รับการฝึกอบรมมีความก้าวหน้า
และมีความรู้เพิ่มขึ้นเป็นที่น่าพอใจ ผลต่างของมัชฌิมเลขคณิตของคะแนนก่อนและหลังการฝึก
อบรม เท่ากับ 12.55

1.3 ความสามารถในการฝึกสอน ผู้รับการฝึกอบรมมีความสามารถในการ
ฝึกสอน โดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี

2. ความสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิ์ผลทางค่านิยมการและความสามารถในการ
ฝึกสอนอยู่ในเชิงนิมิต (Positive)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิ์ผลทางค่านิยมครู เบื้องต้นและความสามารถ
ในการสอนอยู่ในเชิงนิมิต (Positive)

4. ประสิทธิภาพของการฝึกอบรม การฝึกอบรมวิชา ถิ่นและ เขียนภาษาไทย
และวิชาครู เบื้องต้น มีประสิทธิภาพสูง แต่ค่าความแตกต่าง ของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลัง
การฝึกอบรมไม่นับสำคัญที่ระดับ .05

5. ความเข้าใจของผู้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับเนื้อหาในหนังสือแบบเรียน
ปรากฏว่าผู้รับการฝึกอบรมมีความเข้าใจในเนื้อหาที่ได้เรียนไปแล้วอยู่ในเกณฑ์ดี

6. ความมั่นใจในการสอนของผู้รับการฝึกอบรมว่าสอนได้ หรือสอนไม่ได้ปรากฏ
ว่าผู้รับการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าจะสามารถสอนได้ กลุ่ม พื้นฐานทางการศึกษาและ
สภาพของผู้รับการฝึกอบรม ไม่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นเรื่องความมั่นใจในการสอน

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

1. ผู้รับการฝึกอบรมมีพื้นฐานความรู้แตกต่างกันมากเกินไป ทำให้เกิดปัญหาในการเรียนการสอนและการฝึกอบรม ฉะนั้นการคัดเลือกชาวเขาเข้ารับการฝึกอบรมแต่ละรุ่นควรคัดเลือกเฉพาะผู้ที่มีการศึกษาในระดับเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน เช่น รุ่นที่ 1 อาจคัดเลือกเอาผู้ที่มีพื้นฐานความรู้เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 รุ่นที่ 2 ก็อาจจะคัดเลือกเอาผู้ที่มีพื้นฐานความรู้เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือรุ่นที่ 3 ก็อาจจะคัดเลือกเอาผู้ที่มีพื้นฐานความรู้เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 7

ควยหลักการอันนี้นอกจากจะลดปัญหาในการเรียนการสอนและการฝึกสอนแล้วยังช่วยให้สามารถวิเคราะห์และเปรียบเทียบผลการฝึกอบรมแต่ละรุ่นได้อีกด้วย

2. พื้นฐานความรู้สามัญของผู้รับการฝึกอบรมไม่ควรต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 เพราะการจัดให้ผู้รับการฝึกอบรมที่มีพื้นฐานความรู้ต่ำกว่าระดับนี้มารับการอบรมทั้งภาควิชาการ วิชาครู และการฝึกสอนในระยะเวลาเพียง 3 เดือนนั้นผู้รับการอบรมย่อมไม่สามารถที่จะรับวิชาการต่าง ๆ รวมทั้งฝึกสอนได้ก็เท่าที่ควร อาจเป็นเหตุให้นำความรู้หรือแนวคิดที่ผิด ๆ ไปสอนเด็ก ซึ่งเป็นอันตรายต่อการวางพื้นฐานการศึกษาของ เขาอาชนเป็นอย่างยิ่ง

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าผู้รับการอบรมที่ประสบความสำเร็จทั้งในภาควิชาการ วิชาครูเบื้องต้น และการฝึกสอน ส่วนมากเป็นผู้ที่มีพื้นฐานความรู้เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และสูงกว่า

3. สภาพของผู้รับการฝึกอบรมแตกต่างกัน กล่าวคือในรุ่นหนึ่ง ๆ ผู้รับการฝึกอบรมมีทั้งภิกษุ สามเณร และฆราวาส รวมอยู่ในรุ่นเดียวกัน ย่อมเป็นปัญหาในการฝึกอบรม กล่าวคือ มีกิจกรรมในการเรียนการสอน และการฝึกสอนบางอย่างที่ไม่เหมาะสมสำหรับภิกษุ หรือสามเณร จะปฏิบัติได้เพียงฆราวาสทั่ว ๆ ไป เป็นเหตุให้การประเมินผลการฝึกอบรมแต่ละครั้งเกิดความลำเอียง หรือไม่เป็นไปตามความเป็นจริงเท่าที่ควร

ฉะนั้น ในการฝึกอบรมในรุ่นต่อ ๆ ไปควรแบ่งผู้รับการฝึกอบรมเป็นรุ่นฆราวาส

หรือรุ่นของสมณเพศล้วน อันจะช่วยให้การวิจัยมีประสิทธิภาพและมีความเที่ยงตรงยิ่งขึ้น

4. เนื่องจากภาษา ความเป็นอยู่ ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวเขา แต่ละเผ่ามีความแตกต่างกัน เพื่อความสะดวกในการเรียนการสอน ในการจัดการฝึกอบรมในรุ่นต่อ ๆ ไป ควรจัดอบรมรุ่นละ เผ่า หรือจัดชาวเขาเผ่าที่มีปัญหาในการพูดการออกเสียงภาษาไทย ที่ใกล้เคียงกันอยู่ในรุ่นเดียวกัน เช่น กลุ่มชาวเขาเผ่าแม้ว เย้า ลีซอ พวกหนึ่ง กับกลุ่มกะเหรี่ยง ลัวะ มูเซอ และอีก้อ อีกพวกหนึ่ง

5. ในการจัดการฝึกอบรมในรุ่นต่อ ๆ ไป ผู้ให้การฝึกอบรมในแขนงวิชาภาษาไทยควรได้ศึกษาปัญหาการออกเสียงสระ พยัญชนะไทย ซึ่งพบในหมู่ชาวเขาเผ่าต่าง ๆ เป็นการล่วงหน้า เพื่อสะดวกในการเตรียมบทเรียน การดำเนินการสอนและการฝึกหัดการออกเสียงภาษาเหล่านั้นให้ถูกต้องและชัดเจน ตลอดจนเพื่อช่วยในการสื่อความหมายที่ตรงกันระหว่างผู้ให้การฝึกอบรมและผู้รับกำอบรมแต่ละ เผ่า

ปัญหาในการออกเสียงภาษาไทยของชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ได้แก่

ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ออกเสียงสระ ัว เป็นเสียงสระ โ- เช่น คำว่า ค้วย ออกเสียงเป็น โค้ย ออกเสียงสระสั้น เป็นเสียงสระเสียงยาว เช่น คำว่า ไทย เป็น ทาย จับ เป็น จาบ และมีเสียงอื่น ๆ อีกมาก แต่ที่กล่าวมานี้เป็นเพียงตัวอย่าง

ชาวเขาเผ่าแม้ว ออกเสียงสระ - เป็นเสียงสระ แ- เช่น คำว่า เพลง เป็น แพลง ออกเสียงตัวสะกดแม่มก เป็นเสียงตัวสะกดแม่มก เช่น กิจกรรม เป็น กิด-จะ-กั๊ง ออกเสียงตัวสะกดแม่มก เป็นเสียงตัวสะกดแม่มก เช่น ประสิทธิ์ เป็น ประ-สิ๊ก เป็นต้น

และปัญหาในการออกเสียงภาษาไทยของชาวเขาเกือบจะทุก ๆ เผ่าที่คล้ายกันก็คือ การออกเสียงคำที่มีตัวสะกด โดยไม่ออกเสียงตัวสะกด เช่น คำว่า จิต เป็น จิสอง เป็น สอ และประโยคที่ว่า "ฉันเป็นคนไทยทั้งกายและจิต" ก็ออกเสียงเป็น "ฉา - เป - โค - ทา - ทา - กา - และ จิ" ดังนี้ เป็นต้น

6. การใช้เพลงประกอบการสอน นอกจากจะทำให้บรรยากาศในห้องเรียนสนุกสนาน เด็กนักเรียนชอบ และทำให้สนใจต่อบทเรียนอยู่ตลอดเวลาแล้ว ในการสอนวิชา

ภาษาไทย การใช้เพลงประกอบการสอน นับว่าเป็นวิธีการที่ดีที่สุดในวิธีหนึ่ง อันจะทำให้เด็ก
ชาวเขาได้พูดได้ออกเสียงภาษาไทยโดยอัตโนมัติโดยตัวเด็กเองไม่รู้สึกตัวซึ่งไม่ทำให้เด็ก ๆ
เหล่านั้นเกิดการกระดากอวยเขียงเด็ก ๆ โดยทั่ว ๆ ไปที่ไม่ได้พูดภาษาไทยในชีวิตประจำวัน

7. ในระหว่างที่มีการเรียนการสอนในแต่ละวิชาเมื่อผู้รับการฝึกอบรม หรือ
ออกเสียงภาษาไทยไม่ชัดเจน หรือไม่ถูกต้อง ตลอดจนเขียนสะกดการันต์ผิดพลาด ถ้าผู้ให้
การอบรมในแต่ละวิชานั้น ๆ ได้ช่วยตักเตือน แนะนำ และแก้ไขการผิดพลาดเหล่านั้นในทันที
ด้วยยอมจะทำให้การเรียนการสอนภาษาไทยประสบผลสำเร็จอย่างรวดเร็ว และทำให้การ
เรียนการสอนในวิชาอื่น ๆ ประสบผลสำเร็จอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพด้วยเช่นกัน
เพราะถ้านักเรียนมีพื้นฐานและทักษะในการใช้ภาษาไทยที่ดีแล้วการเรียนในวิชาอื่น ๆ ก็ย่อม
จะประสบผลสำเร็จอย่างรวดเร็วด้วย

8. ในการจัดการฝึกอบรมในรุ่นต่อ ๆ ไปควรมีผู้ที่เคยทำงานด้านโครงการวิจัย
นี้ ร่วมเป็นวิทยากรกับคณะนักวิจัยรุ่นใหม่ เพราะผู้ที่เคยผ่านงานวิจัยนี้มาแล้วย่อมทราบปัญหา
และอุปสรรคต่าง ๆ ตลอดจนวิธีแก้ไขปัญหาดังกล่าวมาแล้ว ซึ่งจะทำให้โครงการวิจัยนี้มี
สัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ

9. เห็นสมควรให้ชาวเขาที่ผ่านการฝึกอบรมนี้แล้วได้มีโอกาสปฏิบัติงานด้วยการ
สอนทุก ๆ คน เพราะการไปปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ นอกจากผิดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม
แล้ว ยังทำให้ความรู้และความสามารถที่ได้รับมาหลุดลอยค่อยลงไปอีก และเมื่อผู้รับการฝึกอบรม
ได้กลับไปปฏิบัติงานด้านการสอนแล้วระยะหนึ่ง ควรให้มีโอกาสร่วมประชุมสัมมนาระหว่างผู้รับ
การอบรมด้วยกัน เกี่ยวกับปัญหาด้านการสอนที่ตนเองพบมา หรือควรมีโอกาสกลับเข้ามารับ
การฝึกอบรมใหม่อีกครั้งหนึ่ง เช่นที่เคยจัดมาแล้ว อันเป็นการเพิ่มพูนความรู้ และช่วยชี้ปัญหา
ที่ได้พบมาจากประสบการณ์จริง เพื่อให้ผู้ให้การฝึกอบรมหาทางแก้ไขและขอเสนอแนะในการ
แก้ปัญหานั้น ๆ แก่ผู้รับการฝึกอบรมในรุ่นต่อ ๆ ไป

10. เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีระยะเวลาในการฝึกสอนพอเพียง เห็นสมควรขยาย
จำนวนโรงเรียนที่จะให้ผู้รับการฝึกอบรมได้ไปฝึกสอนเพิ่มขึ้นจาก 2 โรงเรียนเป็น 4 โรงเรียน
เพราะจากการฝึกอบรมรุ่นที่ผ่านมา จำนวนนักเรียนในโรงเรียนที่จะต้องออกไปฝึกสอนมี
จำนวนน้อยไม่สอดคล้องกับจำนวนผู้รับการอบรมที่จะไปฝึกสอน จึงต้องแบ่งการฝึกสอนออกเป็น

2 ชุด จึงเป็นสาเหตุให้ระยะเวลาในการฝึกสอนแต่ละชุดน้อยไป ทำให้ประสบการณ์ของผู้รับการฝึกอบรมไม่กว้างขวางเท่าที่ควร การแก้ไขข้อบกพร่องจากการฝึกสอนจึงไม่เพียงพอ

11. เมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรมในแต่ละรุ่นแล้ว วิทยากรหรือผู้ให้การฝึกอบรมในแต่ละวิชาควรรวบรวมข้อบกพร่องของแบบเรียน คู่มือประกอบบทเรียน ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะต่างๆ แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการแก้ไขและปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ ของแบบเรียนและคู่มือตามที่กล่าวมาแล้ว ให้เหมาะสมและดียิ่งขึ้นเรื่อยๆ ไป

12. เพื่อให้การฝึกอบรมในแต่ละรุ่นบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้ ผู้วิจัยซึ่งเป็นนิสิตปริญญาโท ของแผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และวิทยากรหรือผู้ให้การฝึกอบรมซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่จากกองส่งเสริมฯ ครูชาวเขา กรมประชาสงเคราะห์ ควรร่วมมือและประสานกันทำงานกันอย่างจริงจังทุกคน เพื่อเจ้าหน้าที่เหล่านี้จะได้ผลของงานวิจัย ตลอดจนนโยบายและหลักการไปใช้ในการฝึกอบรมผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ ครูชาวเขาค้นการศึกษา ของกรมประชาสงเคราะห์เองต่อไป

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย